

VERF

PRODUCT OF DIENST?

TEKST: ADRIAAN VAN HOOIJDONK
FOTO: MINISTERIE VAN IENW (JERRY LAMPEN)

Staatssecretaris Stientje van Veldhoven (IenW) wil op een duurzame wijze uit de coronacrisis komen. Welke circulaire maatregelen heeft zij voor ogen? En welke rol ziet zij hierbij weggelegd voor de verf- en drukinktindustrie? “Het is belangrijk om bij het ontwerp van producten, zoals verf, na te denken over de hele levenscyclus. Voor de verf- en drukinktindustrie liggen hier kansen voor verduurzaming.”

“In een circulaire economie gaan we duurzaam en efficiënt om met grondstoffen. We verbruiken wereldwijd veel meer grondstoffen dan de aarde opnieuw kan aanmaken. Earth Overshoot Day, het moment dat we meer grondstoffen gebruiken dan de aarde aankan, lag voor de wereld dit jaar op 22 augustus. Voor Nederland op 3 mei. Dat is op termijn uiteraard niet houdbaar. En moet dus echt anders. Het is heel belangrijk dat we niks verspillen en ook dat we afgedankte spullen weer uit elkaar halen, en de grondstoffen weer terugbrengen in de productieketen. Om dat makkelijker te maken, is het belangrijk dat al bij het ontwerp van producten wordt nagedacht over de hele levenscyclus.”

Waar liggen de kansen in de verf- en drukinktindustrie?

“Denk bijvoorbeeld aan microplastics, die ontstaan bij het verwijderen of afbladeren van verflagen. Welke andere ontwerpkeuzes zijn

er te maken om dat te voorkomen? Zijn er grondstoffen te maken voor verf- en drukinkt uit materiaal dat op dit moment wordt gezien als afvalstroom? Denk bijvoorbeeld aan CaffelNK - inkt uit koffiedik. Maar circulair is meer dan recycling. Je kan ook heel anders naar de economische vraag kijken. Hebben we verf nodig, of gaat het om ‘de bescherming van materiaal tegen invloeden van buitenaf’? In het eerste geval wil je een product, in het tweede geval een dienst. Met zo’n andere benadering liggen de verantwoordelijkheden anders, waardoor producenten en consumenten anders naar de keten gaan kijken.”

De chemische industrie en downstreamusers zoals de verf- en drukinktindustrie, spelen met hun producten een belangrijke rol in het hedendaagse leven. Tegelijkertijd klinken er vanuit de politiek vaak kritische geluiden en vinden bedrijven dat er steeds strengere regelgeving

A woman with blonde hair, wearing a bright red, textured, long-sleeved turtleneck dress and black tights, is leaning on a dark grey railing. She is smiling and looking towards the camera. The background is dark and out of focus, with some architectural lines visible.

STAATSSECRETARIS
VAN VELDHOVEN
OVER VERDUURZAMING

'EARTH
OVERSHOOT
DAY LAG DIT
JAAR VOOR
NEDERLAND
OP 3 MEI'

New!

spectro2profiler

Supports you through Ups and Downs to achieve Color and Grain Harmony

spectro2profiler marks a turning point in the analysis of structured surfaces. Like in our visual judgment color, gloss, 3D topography and 2D reflectivity are measured simultaneously in one easy to use instrument. Thus, color and appearance harmony can be objectively controlled and optimized. Typical applications are leather-like structures, coarse paint textures like powder coated surfaces and fine paint or plastic textures which can be found on many consumer as well as industrial products.

spectro2profiler – a real game changer in the objective measurement control of textured surfaces.

www.byk-instruments.com

'DE INVULLING VAN HET NEDERLANDSE ZZS-BELEID IS GEEN KOP OP DE EU-WETGEVING'

komt. Waarom is er weinig aandacht voor de voordelen van chemische stoffen, de bouwstenen van onze moderne samenleving?"

"Ik zie heel duidelijk zowel de voordelen als de nadelen van chemische stoffen. En ik zie ook dat chemische stoffen essentieel zijn voor tal van dingen die we allemaal de hele dag door tegenkomen. Juist omdat deze stoffen zo belangrijk zijn, en zoveel worden gebruikt, is het belangrijk dat we ook kritisch zijn. Het is de taak van de overheid om ruimte te creëren voor het gebruik van verf en drukinkt, en tegelijkertijd mens en milieu te beschermen tegen de schadelijke effecten ervan. Het is dan ook logisch dat we met elkaar steeds op zoek blijven naar de minst schadelijke alternatieven om mensen en hun dagelijkse leefomgeving te beschermen. Daarbij is samenwerking met de chemische sector onontbeerlijk. Net als Europese samenwerking, omdat dat zorgt voor een 'level playing field', zeker van belang als het gaat om het verbieden van stoffen. Het Europees Milieu Agentschap heeft becijferd dat bij 60 procent van de stoffen op de Europese markt (toegesplitst op industriële chemicaliën zelfs

rond de 70 procent), die als gevaarlijk zijn geclassificeerd op grond van EU-regelgeving, een concreet risico voor de volksgezondheid, bestaat."

Welke mogelijkheden ziet u om de Europese stoffenwetgeving REACH en nationale wetgeving meer te stroomlijnen, zodat de maakindustrie in ons land levensvatbaar blijft en kan concurreren met de industrie in andere landen, die geen 'kop' op EU-wetgeving zetten?

"REACH definieert wat 'substances of very high concern' (SVHC) zijn. Deze 200 stoffen mogen op termijn niet meer op de markt worden gebracht. Daar zijn we in Nederland dus aan gebonden. Maar blootstelling van mens en milieu aan zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) gebeurt niet alleen via producten op de markt, maar ook via de emissies naar lucht en water die vrij komen tijdens productie- en recyclingprocessen. Nederland heeft wet- en regelgeving om de emissies van zeer zorgwekkende stoffen te voorkomen, en waar dit niet mogelijk is, te minimaliseren. Die wetgeving sluit aan bij de

ESKENS
PROCESS SOLUTIONS

Mengen & Dispergen

D - M I K X S

Voor het dispergeren, mengen en oplossen
van vaste stoffen in vloeistoffen

Kenmerken:

- > Kuipen tot Ø1100
- > 1,5 tot 11 kW
- > Frequentieregelaar
- > Gebruiksvriendelijk
- > Gesloten systeem
- > Klemband of klemarm

Optioneel:

- > HMI
- > Recepten Mogelijk
- > ATEX
- > Toerental uitlezen

Dispergeren & Malen

WAB D Y N O® - M I L L

De nieuwe WAB UBM maalmolens met de
innovatieve DYNO®-DISC BC maalschijven

Kenmerken:

- > Ideaal voor dispergeren/ malen hoog viskeuze producten
- > Geschikt voor hoge doorvoer
- > Geschikt voor recirculatie of one-pass modus
- > Onderhoudsvriendelijk en ergonomisch
- > Werkt met maalparels van 0.2 tot 2.5 mm
- > Maalkamers van 0.5 tot 100 liter

Optioneel:

- > Frequentieregelaar pomp
- > Frequentieregelaar molen
- > Volledig ceramische uitvoering
- > ATEX

Maalparels:

- > Tosoh YTZ
- > Jyoti Zirconox

ESKENS

ESKENS, MORE THAN JUST MACHINES...

www.eskens.com

criteria van artikel 57 van REACH. Aan de hand van deze criteria zijn ongeveer 1300 stoffen geïdentificeerd als ZZS waarvoor de minimalisatieverplichting geldt. Het bevoegd gezag, zoals de provincies, stelt de emissies voor deze stoffen vast via vergunningen.”

“Natuurlijk kijken we ook naar de regelgeving in andere EU-landen. Niet alleen vanwege onze concurrentiepositie, maar ook omdat in een open markt als de Europese de producten en stoffen vaak de grens overgaan. Zo sluiten de emissiegrenswaarden voor vele stoffen aan op de grenswaarden die in de Duitse regelgeving via de TA-Luft worden gesteld. De invulling van het Nederlandse ZZS-beleid is dus geen kop op de EU-wetgeving, maar een invulling van de verantwoordelijkheid van de overheid. Op Europees niveau hebben we de gezamenlijke ambitie uitgesproken om te komen tot een ‘toxic-free environment’. In dit kader heb ik de Europese Commissie verzocht om, zoals Nederland dus al doet, een explicietere link te leggen tussen het stoffenbeleid en het emissiebeleid. Zodat we niet dweilen met de kraan open. De komende tijd zal ik dit punt blijven agenderen binnen de EU.”

De beoogde transitie naar een duurzamere maatschappij vergt veel R&D waarvoor tijd nodig is. Innovatie is vaak het toverwoord voor deze omwenteling, maar innovatie kost tijd en geld en is geen tovenarij. Hoe ziet u dit?

“Een transitie betekent een ingrijpende verandering en daar is innovatie voor nodig. Niet alleen technische, maar ook sociale innovatie. Ik vind dat we als overheid bedrijven moeten ondersteunen bij deze omschakeling. Daarom stimuleer ik innovatie vanuit het Rijk met belastingvoordelen en subsidies. Bijvoorbeeld de subsidie voor circulaire ketenprojecten, de MIA-VAMIL regeling of de DEI+-regeling voor circulaire economie. Bij innovatie gaan de kosten vaak voor de baat uit, maar met deze regelingen kunnen we bedrijven helpen toch de stap te zetten.”

“In een transitie heeft iedereen een eigen rol: de wetenschap, industrieel ontwerpers, de maakindustrie, de retail, de consument. Voor een deel gaat het over de ontwikkeling van nieuwe technieken en materialen, maar ook over sociale innovatie: we moeten dingen op andere manieren gaan doen. We kijken anders tegen bezit aan, we hergebruiken meer materialen en producten en ontwerpen deze op een circulaire manier zodat ze makkelijk te hergebruiken of te repareren zijn. Dat vergt tijd en een stip op de horizon, daarom heeft

het kabinet al in 2016 het doel gesteld om in 2050 circulair te zijn in Nederland. Dat is een stevige ambitie, maar ook een heel belangrijke. Daarom zet ik mij met een breed scala aan vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven, vakbonden, kennisinstellingen, medeoverheden, maatschappelijke organisaties en onderwijs hiervoor in. Een mooi voorbeeld komt uit de gevelbranche. Samen met de ministeries van IenW en BZK werken zij aan het circulaire model gevel ‘as a service’. Hierbij leasen de gebruikers van een gebouw services zoals licht, warmte en zonwering. De fabrikant is eigenaar van de gevelementen en vervangt deze als ze niet meer aan de eisen voldoen en kan de materialen hergebruiken op andere plekken.”

De verf- en drukinktindustrie in ons land heeft verduurzaming hoog op de agenda staan. Bedrijven, zowel de multinationals als het mkb, zijn bijvoorbeeld volop bezig om hun processen nog energiezuiniger te maken. Voor het herstel van de economie zet de staatssecretaris vol in op de circulaire economie. Wat doet de overheid zelf op dit gebied?

“Om de uitstoot van CO₂ terug te dringen, wil het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat uiterlijk in 2030 volledig klimaatneutraal zijn en circulair werken. Dit betekent 100% CO₂-reductie, hoogwaardig hergebruik van alle materialen en halvering van het gebruik van primaire grondstoffen. Dat doen we op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door klimaatneutrale en circulaire doelstellingen op te nemen in projectopdrachten. Of door bedrijven die aantoonbaar lagere milieukosten hebben of circulair werken financieel te belonen. Ook geven uitvoeringsorganisaties Rijkswaterstaat en ProRail het goede voorbeeld door duurzame innovaties in de praktijk te testen. Bij het beheer en onderhoud van bruggen en viaducten door RWS en ProRail gaat gebruik worden gemaakt van gerecyclede verf.”

“Treedt de overheid ook op als ‘launching customer’ door bij aanbestedingen van grote infrastructurele werken, zoals bruggen en sluizen, die een verfbeurt nodig hebben, circulariteit/duurzaamheid mee te nemen?”

“In het Klimaatakkoord is vorig jaar afgesproken dat het Rijk tot een rijksstrategie komt voor klimaatneutrale en circulaire infraprojecten. Ook is afgesproken dat Rijk en regionale overheden in 2020 tot afspraken komen over het bundelen van hun inkoopkracht, om zo in 2030 klimaatneutraal en circulair te kunnen werken.” ■